

Minister Zdrowia

PLR2.050.9.3.2024.KK
Warszawa, 20 lutego 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Adama Dziejzica z 7 lutego 2024 r. nr 1221 - w sprawie świadczeń opieki zdrowotnej przysługujących uchodźcom z Ukrainy, Minister Zdrowia informuje, jak niżej.

Zgodnie z danymi przekazanymi Ministrowi Zdrowia przez Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia kwota jaka została wydatkowana na refundację terapii obywateli ukraińskich w ramach programów lekowych w latach 2022/2023 wyniosła w sumie 157 860 865 zł. Szczegółowy podział kwoty w odniesieniu do programów lekowych nieonkologicznych i onkologicznych - w podziale na lata, przedstawia poniższa tabela.

Rok/typ refundacji	Rodzaj programu lekowego		Suma końcowa
	NIEONKOLOGICZNY	ONKOLOGICZNY	
2022	8 703 515 zł	38 242 855 zł	46 946 370 zł
leki	7 727 568 zł	34 795 680 zł	42 523 247 zł
świadczenia towarzyszące	975 947 zł	3 447 175 zł	4 423 123 zł
2023	34 296 086 zł	76 618 408 zł	110 914 494 zł
leki	32 301 140 zł	71 396 933 zł	103 698 072 zł
świadczenia towarzyszące	1 994 947 zł	5 221 475 zł	7 216 422 zł
Suma końcowa	42 999 601 zł	114 861 263 zł	157 860 865 zł

Minister Zdrowia informuje, iż dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej dla obywateli Ukrainy, przybywających do Polski w związku z wybuchem konfliktu zbrojnego zapewniony został przepisami ustawy z 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*

(Dz. U. 2022 r. poz. 583 z późn. zm.). Wskazana ustawa przyznaje prawo do świadczeń medycznych, refundacji leków i zaopatrzenia w wyroby medyczne obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z agresją Rosji, na analogicznych zasadach, jakie przysługują ubezpieczonym na terenie RP. Prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej, przysługuje:

- a) obywatelom Ukrainy, którzy przybyli z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) nieposiadającym obywatelstwa ukraińskiego małżonkom obywateli Ukrainy, którzy przybyli z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- c) obywatelom Ukrainy z Kartą Polaka, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) członkom najbliższej rodziny obywatela Ukrainy z Kartą Polaka, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej

- przybyłym **do Polski od 24 lutego 2022 roku.**

Wyżej wskazane osoby mają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, udzielonych w Polsce, na analogicznych zasadach i analogicznym zakresie, jak osoby ubezpieczone w Polsce, z wyjątkiem: leczenia uzdrowiskowego, rehabilitacji uzdrowiskowej, prawa do leczenia za granicą, zwrotu środków za leczenie za granicą na podstawie dyrektywy „transgranicznej”.

Weryfikacja uprawnień do świadczeń medycznych dla osób uprawnionych odbywała się przed wejściem w życie ustawy o *pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, tj. od 24 lutego do 11 marca 2022 roku, na podstawie każdego dokumentu, który potwierdza tożsamość, m.in.:

- paszportu obywatela Ukrainy ze stemplem Straży Granicznej RP,
- świadczenia wydanego przez Straż Graniczną RP,
- dowodu osobistego,
- prawa jazdy,
- aktu małżeństwa,
- aktu urodzenia,

- innego dokumentu poświadczającego status ukraińskiego obywatelstwa, przekroczenia granicy, miejsce przekroczenia granicy; status małżonka obywatela Ukrainy, pokrewieństwo w przypadku najbliższej rodziny obywatela Ukrainy z Kartą Polaka.

Natomiast po wejściu w życie wskazanej ustawy, tj. od 12 marca 2022 roku dodatkowo na podstawie:

- specjalnego numeru PESEL nadawanego obywatelom Ukrainy,
- e-dokumentu (osoby pełnoletnie, które zarejestrują się w gminie i zostanie nadany im numer PESEL oraz założą profil zaufany, mogą aktywować e-dokument poświadczający status osoby uprawnionej),
- wydruk potwierdzenia utworzenia profilu zaufanego osoby uprawnionej (zawiera: imię i nazwisko, numer PESEL).

W odpowiedzi na pytanie, dotyczące kwestii *w ilu przypadkach we wspomnianym okresie udało się wykryć wydanie leków w ramach unikalnych programów lekowych, które zostały wykorzystane przez osoby nieuprawnione na terenie Ukrainy?*, Minister Zdrowia, w ślad za Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia, uprzejmie informuję, że obywatele Ukrainy przybywali na teren Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wybuchem konfliktu zbrojnego, stąd wszystkie świadczenia opieki zdrowotnej udzielone były na terenie naszego kraju.

W kwestii wskazanej przez Pana Posła w pytaniu nr 5, tj. *ilu osobom nakazano zwrot bezprawnie pobranych świadczeń z powodu powrotu dziecka na Ukrainę*, Minister Zdrowia informuje, iż nie uzyskał od Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia stosownych informacji.

Odnosząc się do kwestii czy Rzeczypospolita Polska *wystąpiła oraz otrzymała z Unii Europejskiej zwrot wydanych środków na leczenie uchodźców ukraińskich*, Minister Zdrowia informuje, że 11 marca 2022 r. powołał Pełnomocnika do spraw przeniesienia, w celu kontynuacji leczenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, pacjentów ukraińskich przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Pełnomocnikiem Ministra Zdrowia została Pani Katarzyna Drążek-Laskowska, Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Zdrowia. Do zadań Pełnomocnika należy m.in. koordynacja współpracy pomiędzy Unią Europejską a

Polską w zakresie przeniesienia pacjentów ukraińskich przebywających w Polsce, których dalsze leczenie długoterminowe ma się odbywać w innym kraju członkowskim UE lub EOG. Pełnomocnik przy wykorzystaniu mechanizmów unijnych koordynuje bezpłatny transfer pacjentów wraz z rodzinami do właściwego szpitala w państwie członkowskim UE, gdzie kontynuowane jest leczenie. Pełnomocnik i Ministerstwo Zdrowia ściśle współpracują z Komisją Europejską i aktualną prezydencją oraz bilateralnie z poszczególnymi państwami w zakresie relokacji pacjentów z Ukrainy. Zespół Pełnomocnika jest zaangażowany we współpracę z Ministerstwem Zdrowia Ukrainy w związku z przyjmowaniem na leczenie w polskich placówkach opieki medycznej wojskowych pacjentów z Ukrainy, a także w związku z powrotem pacjentów ukraińskich do Ukrainy po zakończonym leczeniu. W tym celu zespół Pełnomocnika prowadzi również bieżącą współpracę z Polskim Centrum Pomocy Międzynarodowej. Jest to fundacja, która na mocy porozumienia z 1 września 2022 r. z Ministrem Zdrowia, zarządza Medevac Hub Jasionka czyli miejscem gdzie znajdują schronienie i niezbędną asystę medyczną pacjenci ukraińscy będący w podróży do ustalonego miejsca w państwie członkowskim UE/EOG lub wracający po zakończonym leczeniu oraz osoby im towarzyszące. Ponadto w związku z rosnącą presją na polski system ochrony zdrowia wynikającą z masowego napływu uchodźców z Ukrainy, Minister Zdrowia prowadził działania do uzgodnienia na poziomie unijnym możliwych źródeł finansowania wydatków świadczeń zdrowotnych na rzecz obywateli UA, którzy przekroczyli granicę polsko-ukraińską po 24 lutego 2022 r. W dniu 3 marca 2023 r. Minister Adam Niedzielski przekazał list do Pani Stelli Kyriakides, Komisarz UE ds. Zdrowia, w którym zaapelował o aktywowanie nowego instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych (ESI) lub innego mechanizmu, który moglibyśmy wykorzystać na zapewnienie opieki zdrowotnej uchodźcom z Ukrainy. W liście zaznaczono, że w związku z kryzysem uchodźczym Europa powinna wykazać się solidarnością i wzajemną pomocą oraz, że Polska jako kraj ościenny ponosi szczególnie duże koszty w związku z koniecznością zapewnienia opieki medycznej uchodźcom. Kwestia ta została również poruszona podczas posiedzenia Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (EPSCO) 29 marca 2023 r. w Brukseli, gdzie Minister Zdrowia przedstawił przygotowany przez Polskę, we współpracy z innymi państwami (BG, HR, CZ, EE, HU, LV, LT, RO, SK, SI), *Joint statement concerning immediate need to provide*

financial support at the EU level to cover healthcare services provided in the Member States to Ukrainian citizens who entered EU after 24th of February 2022, as a result of military aggression of Russia. W dokumencie tym zaznaczono, że konieczne jest pilne uruchomienie wsparcia finansowego na szczeblu UE, aby pokryć koszty usług opieki zdrowotnej świadczonej obywatelom UA w państwach członkowskich, zwłaszcza tych mocno dotkniętych kryzysem. Wskazano, iż:

- w związku ze znaczącą skalą wyzwań zdrowotnych konieczne jest utworzenie odrębnego funduszu na poziomie UE w celu zagwarantowania bezpośredniego finansowania opieki medycznej,
- wezwano Komisję Europejską do jak najszybszego uruchomienia wsparcia zgodnie z art. 2 Rozporządzenia 2016/369, w celu pokrycia kosztów opieki zdrowotnej udzielanej przez państwa członkowskie obywatelom UA,
- wezwano Komisję do pilnego określenia i przedstawienia państwom członkowskim możliwości i sposobów wykorzystania innych mechanizmów UE do finansowania niezbędnych działań, w tym uruchomienia pakietu CARE II.

W przekazanej odpowiedzi Komisja Europejska nie przychyliła się do prośby Polski dot. uruchomienia odrębnego mechanizmu finansowego na poziomie UE.

Zaproponowała skorzystanie z unijnego funduszu spraw wewnętrznych na lata 2021- 2027 zapewniającego znaczne środki dla państw członkowskich na stworzenie obiektów recepcyjnych i procedur azylowych, przedłużenie okresu realizacji dla środków finansowych z tego funduszu na lata 2014-2020, co oznaczało około 420 mln euro dodatkowego wsparcia na świadczenia opieki zdrowotnej, wprowadzenie dodatkowej elastyczności w funduszach spójności UE w celu finansowania działań mających na celu wspieranie ludzi uciekających przed wojną. Realizację tego zadania powierzono Europejskiemu Funduszowi Rozwoju Regionalnego, Europejskiemu Funduszowi Społecznemu i Europejskiemu Funduszowi Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/